

ДИРЕКТИВА 1999/74/ЕО НА СЪВЕТА

от 19 юли 1999 година

относно установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската Общност и по-специално член 37 от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

като има предвид, че:

1) На 7 март 1988 г. Съветът прие Директива 88/166/ЕИО⁴, съобразена с на решението на Съда на Европейските общности по дело 131/86 (анулиране на Директива 86/113/ЕИО на Съвета от 25 март 1986 г. относно определяне на минимални стандарти за защита на кокошки носачки, отглеждани в батерийна система клетки).

2) Член 9 от Директива 88/166/ЕИО изисква Комисията да изпрати преди 1 януари 1993 г. доклад за напредъка на научните изследвания относно хуманното отношение към кокошките при различни системи на отглеждане и за разпоредбите в приложението към директивата, придружен с всички подходящи предложения за адаптиране.

3) Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно защитата на животни, отглеждани в стопанства⁵, приета на основание на Европейската конвенция за защита на животните, отглеждани в стопанства, определя разпоредбите на Общността за прилагане на принципите, установени в Конвенцията, които включват разпоредби за подслон, храна, вода и подходяща грижа за физиологичните и етологични нужди на животните.

---

¹ ОВ С 157, 4.6.1999 г., стр. 8.

² ОВ С 128, 7.5.1999 г., стр. 78.

³ ОВ С 101, 12.4.1999 г.

⁴ ОВ L 74, 19.3.1988 г., стр. 83.

⁵ ОВ L 221, 8.8.1998 г., стр. 23.

4) През 1995 г. Постоянният комитет по Европейската конвенция за защита на животните, отглеждани в стопанства, прие подробна препоръка, която включва кокошки носачки.

5) Защитата на кокошките носачки е въпрос от компетенцията на Общността.

6) Различията, които могат да нарушат условията на конкуренция, влияят на нормалното развитие на организацията на пазара на животни и животински продукти.

7) Докладът на Комисията, посочен в съображение 2, основаващ се на становището на Научния ветеринарен комитет, заключава, че условията за хуманно отношение на кокошките, отглеждани в електрически батерийна система клетки, както и в други системи за отглеждане, са неадекватни и че определени техни потребности не могат да бъдат задоволени в такива клетки; следователно, трябва да бъде въведен най-високият възможен стандарт, в светлината на различните параметри, които следва да бъдат отчетени, за да се подобрят тези условия.

8) За определен период от време обаче употребата на системи за отглеждане в неуголемени клетки може да продължи при определени условия, включително при подобрени структурни и пространствени изисквания.

9) Трябва да се поддържа баланс между различните аспекти, които следва да бъдат отчетени, по отношение на хуманното отношение и здравето, икономическите и социални съображения, а също и влиянието върху околната среда.

10) Подходящо е, докато се извършват изследвания за хуманното отношение към кокошките носачки при различните системи, да се приемат разпоредби, които позволяват на държавите-членки да избират най-подходящата система или системи.

11) Комисията трябва да изпрати нов доклад, заедно с подходящи предложения, вземащи предвид този доклад;

12) Директива 88/166/ЕИО следователно следва да се отмени и да се замени,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

1. Настоящата директива установява минимални стандарти за защитата на кокошките носачки.

2. Настоящата директива не се прилага към:
- стопанства с по-малко от 350 кокошки носачки,
  - стопанства за развъждане на кокошки носачки.

Такива стопанства обаче продължават да подлежат на съответните изисквания на Директива 98/58/ЕО.

Член 2

1. Дефинициите в член 2 на Директива 98/58/ЕО се прилагат, когато е необходимо.

2. В допълнение, за целите на настоящата Директива се прилагат следните дефиниции :

а) „кокошки носачки” означава: кокошки от вида *Gallus gallus*, които са достигнали зрялост, за да снасят, и се отглеждат за добив на яйца, които не са предназначени за люпене;

б) „гнездо”, означава: отделно пространство за снасяне на яйца, чиито подови компоненти не съдържат метална мрежа, която да влиза в контакт с птиците, за една кокошка или за група кокошки (групово гнездо);

в) „постеля”, означава: всеки ронлив материал, който дава възможност на кокошките да задоволяват своите етологични нужди;

г) „използваема площ”, означава: площ от най-малко 30 см ширина с наклон на пода, не надвишаващ 14%, с височина над главата от поне 45 см. Площите за снасяне не се считат за използваеми площи.

Член 3

Съгласно приетите системи, държавите-членки гарантират, че собствениците и стопаните на кокошките носачки прилагат не само съответните разпоредби на Директива 98/58/ЕО и на приложението към настоящата директива, но също специфичните изисквания за всяка система, посочени по-долу, а именно:

- а) или разпоредбите, установени в глава I по отношение на алтернативните системи;
- б) или разпоредбите, установени в глава II, по отношение на системите за отглеждане в неуголемени клетки;

в) или разпоредбите на глава III по отношение на уголемените клетки.

Глава I

Разпоредби за алтернативни системи

Член 4

1. Държавите-членки гарантират, че от 1 януари 2002 г. всички новопостроени или реконструирани системи за производство, посочени в настоящата глава и всички такива системи за производство, въведени в употреба за първи път, отговарят най-малко на изискванията, посочени по-долу:

1. Всички системи трябва да бъдат оборудвани по такъв начин, че кокошките носачки да имат:

а) линейни хранилки, осигуряващи поне 10 см за птица, или кръгли хранилки, осигуряващи поне 4 см за птица;

б) улейни поилки за непрекъснато поене, осигуряващи 2,5 см за кокошка или кръгови поилки, осигуряващи 1 см на кокошка.

В допълнение, когато се използват нипелни поилки или чаши, трябва да има поне една нипелна поилка или чаша за всеки 10 кокошки. Когато поилките са поставени отвесно, всяка кокошка трябва да има достъп най-малко до две нипелни поилки или чаши;

в) най-малко едно гнездо за всеки седем кокошки. Ако се използват групови гнезда, трябва да има поне 1 м² гнездово пространство за максимум 120 кокошки;

г) подходящи кацалки без остри ръбове, осигуряващи поне 15 см на кокошка. Не се допуска кацалките да се поставят директно върху постелята, а хоризонталното отстояние между кацалката и стената трябва да е най-малко 20 см;

д) поне 250 см² подова повърхност, застлана с постеля за всяка кокошка, като повърхността с постеля да заема най-малко една трета от подовата повърхност.

2. Подовете на конструкциите трябва да бъдат конструирани така, че да поддържат подходящо всеки от сочещите напред нокти на всеки крак.

3. В допълнение към разпоредбите, посочени в точки 1 и 2,

а) ако се използват системи за отглеждане, при които кокошките носачки могат да се движат свободно между различните нива,

i) нивата не са повече от четири;

ii) разстоянието между отделните нива е най-малко 45 см;

iii) поилките и хранилките се разполагат по такъв начин, че да осигуряват еднакъв достъп за всички кокошки;

iv) всяко ниво е конструирано така, че да се предотврати падането на изпражненията на долните нива.

б) Ако кокошките носачки имат достъп до открити курници:

i) трябва да има няколко отвора, които дават директен достъп до дворовете, най-малко 35 см височина и 40 см ширина, и да са разположени по цялата дължина на сградата; при всички случаи се осигурява отвор със сумарна големина 2 м за стадо от 1000 кокошки;

ii) откритите курници трябва да бъдат:

- на площ, съобразена с гъстотата на отглежданото стадо и естеството на пръстта, за да се предотврати всякакво замърсяване;
- оборудвани със заслон за предпазване от студено време и хищници, и ако е необходимо, подходящи поилки.

2. Гъстотата на отглежданото стадо не трябва да надхвърля девет кокошки носачки на м² използвана площ.

Когато използваната площ съответства на наличната подова площ, държавите-членки могат, до 31 декември 2011 г., да разрешат гъстота на отглежданите стада от 12 кокошки на м² налична площ за стопанствата, които прилагат тази система на 3 август 1999 г.

3. Държавите-членки гарантират, че минималните изисквания, посочени в параграф 1, се отнасят до всички алтернативни системи, считано от 1 януари 2007 г.

Глава II

Разпоредби относно системи за отглеждане в неуголемени клетки

Член 5

1. Държавите-членки гарантират, че от 1 януари 2003 г. всички системи за отглеждане в клетки, посочени в настоящата глава, отговарят най-малко на следните изисквания:

1. за всяка кокошка носачка трябва да бъде осигурена поне 550 см² свободна хоризонтална площ в клетката, която може да се ползва без ограничения, като се изключат прегъващите пластини за предпазване на яйцата, ограничаващи наличната площ;

2. трябва да бъде осигурена хранилка, която да се ползва без ограничения. Нейната дължина трябва да бъде най-малко 10 см, умножено по броя кокошките в клетката;

3. ако не са осигурени нипелни поилки или поилни чаши, всяка клетка трябва да има улейна поилка за постоянно поене със същата дължина, както посочената в точка 2 хранилка. Когато поилките са поставени отвесно, всяка клетка трябва да има достъп най-малко до две нипелни поилки или чаши;

4. височината на клетките трябва е най-малко 40 см за най-малко 65% от клетъчната площ и най-малко от 35 см за останалата площ на клетката;

5. подовете на клетките трябва да са конструирани така, че да подкрепят по подходящ начин всеки от насочените напред нокти на всеки крак. Наклонът на пода не трябва да надвишава 14% или 8%. В случай на подове, използващи различни от правоъгълни телени мрежи, държавите-членки могат да разрешат подове с по-голям наклон;

6. клетките имат монтирани подходящи приспособления за естествено изтриване на ноктите на кокошките.

2. Държавите-членки гарантират, че считано от 1 януари 2012 г., се забранява отглеждането в клетки, посочени в настоящата глава. В допълнение, считано от 1 януари 2003 г., не могат да се строят или пускат в употреба клетки, като посочените в настоящата глава.

Глава III

Разпоредби относно отглеждане в уголемени клетки

Член 6

Държавите-членки гарантират, че след 1 януари 2002 г. всички клетки, посочени в настоящата глава, отговарят най-малко на следните изисквания:

1. кокошките носачки трябва да имат:
  - а) най-малко 750 см² площ в клетката на кокошка, 600 см² от която е използвана; височината на клетката извън използваната площ е най-малко 20 см във всяка точка и никоя клетка няма обща площ, по-малка от 2000 см²;
  - б) гнездо;
  - в) постеля, която позволява кълване и ровене;
  - г) подходящи кацалки, осигуряващи най-малко 15 см на кокошка;
2. трябва да е осигурена хранилка, която може да бъде ползвана без ограничения. Нейната дължина трябва да е поне 12 см, умножена по броя кокошки в клетката;
3. всяка клетка трябва да има поилка, съобразена с размера на стадото; когато са осигурени нипелни поилки, в обсега на всяка кокошка трябва да има най-малко две нипелни поилки или две чаши;
4. за да се улесни контролът, поставянето и изваждането на кокошките, трябва да има проход с минимална ширина 90 см между редиците от клетки и пространство от най-малко 35 см между пода на сградата и долната редица от клетки;
5. клетките трябва да са оборудвани с приспособления за естествено изтриване на ноктите на кокошките.

Глава IV

Заклучителни разпоредби

Член 7

Държавите-членки гарантират, че стопанства, които попадат в обхвата на настоящата директива, се регистрират от компетентните органи и получават регистрационен номер, чрез който ще се проследяват яйцата, пуснати на пазара за консумация от човека.

Разпоредбите за прилагането на настоящия член се определят преди 1 януари 2002 г., съгласно процедурата по член 11.

Член 8

1. Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че компетентният орган извършва инспекции за наблюдение на изпълнението на разпоредбите на настоящата директива. Тези инспекции могат да се извършват по време на проверки, правени за други цели.

2. От дата, която ще бъде определена, съгласно процедурата по член 11, държавите-членки докладват на Комисията за извършените проверки съгласно параграф 1. Комисията изпраща обобщение на тези доклади до Постоянния ветеринарен комитет.

3. Преди 1 януари 2002 г. Комисията, съгласно процедурата по член 11, изпраща предложения за хармонизиране на:

а) инспекциите, посочени в параграф 1;

б) формата и съдържанието на докладите, посочени в параграф 2, както и честотата, с която те трябва да се изпращат.

Член 9

1. Когато това е необходимо за еднаквото прилагане на изискванията на настоящата директива, ветеринарните експерти от Комисията могат съвместно с компетентните органи да:

а) проверяват дали държавите-членки спазват посочените изисквания;

б) правят проверки на място, за да гарантират, че проверките се извършват в съответствие с настоящата директива.

2. Държава-членка, на чиято територия се извършва проверка, осигурява на ветеринарните експерти на Комисията всякакво съдействие, от което те се нуждаят за изпълнение на своите задачи. Резултатът от направените инспекции трябва да бъде дискутиран с компетентните органи на съответната държава-членка, преди да се изготви и разпространи окончателния доклад.

3. Компетентният орган на съответната държава-членка предприема всички необходими мерки, за да се съобрази с резултатите от проверките.

4. Подробни правила за прилагането на настоящия член се приемат, ако е необходимо, съгласно процедурата по член 11.

Член 10

Най-късно до 1 януари 2005 г. Комисията предоставя на Съвета доклад, изготвен въз основа на становището на Научния ветеринарен комитет, за различните системи за отглеждане на кокошки носачки и по-специално за регулираните от

настоящата директива, и който отчита патологичните, зоотехническите, физиологичните и етологичните аспекти на различните системи и на тяхното влияние върху здравето и околната среда.

Този доклад трябва също да бъде изготвен на базата на изследване на социално-икономическото влияние на различните системи и тяхното въздействие върху икономическите партньори на Общността.

В допълнение, доклада трябва да бъде съпроводен с подходящи предложения, като се вземат предвид заключенията на доклада и резултата от преговорите със Световната търговска организация.

Съветът заседава при наличието на квалифицирано мнозинство по тези предложения, в рамките на 12 месеца от тяхното изпращане.

Член 11

1. Когато трябва да се следва процедурата, установена в настоящия член, въпросът се отнася незабавно към Постоянния ветеринарен комитет, образуван с Решение 68/361/ЕИО⁶, от тук нататък наричан „Комитетът”, от неговия председател, който действа по своя инициатива или по искане на държава-членка.
2. Представител на Комисията изпраща на комитета проектомерките, които трябва да бъдат взети. Комитетът изпраща своето становище по проектомерките в срока, който председателят може да посочи в зависимост от спешността на въпроса. Становището се приема с мнозинството, посочено в член 205, параграф 2 от Договора, за решения, за които от Съвета се изисква да бъдат приети по предложение на Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в комитета се претеглят по начина, определен в посочения член. Председателят не гласува.
3. а) Комисията приема предвидените мерки, ако те съответстват на становището на комитета.
б) Ако предвидените мерки не съответстват на становището на комитета, или ако не е представено становище, Комисията изпраща незабавно на Съвета предложение относно мерките, които да бъдат взети. Съветът приема решение с квалифицирано мнозинство.

Ако, след изтичането на тримесечния период от датата на отнасяне към Съвета, Съветът не е предприел действие, Комисията приема предложените мерки и ги прилага незабавно, освен когато Съветът е взел решение за отхвърляне на тези мерки с просто мнозинство.

---

⁶ ОВ L 255, 18.10.1968 г., стр. 23.

Член 12

Директива 88/166/ЕИО се отменя, считано от 1 януари 2003 година.

Член 13

1. Държавите-членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, включително санкции, за да се съобразят с настоящата директива преди 1 януари 2002 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официално им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки могат да запазят и прилагат разпоредби за защитата на кокошките носачки в рамките на своята територия, като се съобразяват с общите правила, определени в Договора, които са по-строги от предвидените в настоящата директива. Те информират Комисията за всички взети мерки.

3. Държавите-членки уведомяват Комисията за текста на основните разпоредби на националното законодателство в областта, регулирана от настоящата директива.

Член 14

Настоящата директива влиза в сила в деня на нейното публикуване в *Официален Вестник на Европейските общности*.

Член 15

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 19 юли 1999 година.

За Съвета
Председател
К. НЕМЛĂ

ПРИЛОЖЕНИЕ

В допълнение към съответните разпоредби на приложението към Директива 98/58/ЕО, се прилагат следните изисквания:

1. Всички кокошки трябва да бъдат инспектирани от собственика или лицето, отговорно за кокошките, най-малко веднъж на ден.
2. Нивото на звука се минимизира. Избягва се постоянен или внезапен шум. Вентилаторите, съоръженията за хранене и останалото оборудване се конструират, монтират, използват и поддържат по такъв начин, че да създават възможно най-малко шум.
3. Всички сгради имат ниво на осветление, достатъчно, за да позволи всички кокошки да виждат една друга и да бъдат виждани ясно, да се проверява визуално пространството около тях и да бъдат показани нормални нива на активност. Където има естествена светлина, отворите за светлина трябва да бъдат така подредени, че светлината да е разпределена еднакво в помещението.

След първите дни на адаптиране, светлинния режим е такъв, че да предпазва от здравни и поведенчески проблеми. Той съответно трябва да следва 24-часов ритъм и да включва подходящ непрекъснат период на тъмнина с продължителност, съгласно индикацията, около една трета от деня, така че да се осигури почивка на кокошките и да се предотвратят проблеми, като имунодепресия и очни аномалии. Трябва да се осигури период на полумрак с достатъчна продължителност, когато светлината е слаба, така че кокошките да могат да се успокоят без смущение или наранявания.

4. Частите от сградите, оборудването или принадлежностите, които са в контакт с кокошките, редовно се почистват старателно и се дезинфекцират и при всички случаи всеки път, когато кокошките се изваждат и преди да се внесе нова партида кокошки. Когато клетките са заети, повърхностите на цялата апаратура се поддържат задоволително чисти.

Изпражненията трябва да се почистват толкова често, колкото е необходимо, и мъртвите кокошки трябва да се отстраняват всеки ден.

5. Клетките трябва да са с подходящо оборудване, за да се предпазят кокошките от бягство.
6. Помещения, които се състоят от две или повече редици клетки, трябва да имат устройства или трябва да бъдат взети подходящи мерки, за да се позволи без трудности инспекция на всички редици, както и да се подпомогне преместването на кокошките.

7. Конструкцията и размерите на вратата на клетката трябва да бъдат такива, че възрастните кокошки да могат да бъдат премествани, без да бъдат подлагани на излишно страдание или да се предизвика нараняването им.

8. Забранява се всякакво осакатяване, без да се накърняват разпоредбите на точка 19 от приложението към Директива 98/58/ЕО.

Държавите-членки могат да разрешат подрязването на човките на пилетата до 10-дневна възраст, предназначени за носачки, за да предотвратят изкълваването на перата и канибализмът, което да се извършва от квалифициран персонал.